

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o maturi obsega:

- Zakon o maturi – ZMat (Uradni list RS, št. 15/03 z dne 14. 2. 2003),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o maturi – ZMat-A (Uradni list RS, št. 115/06 z dne 10. 11. 2006),
- Zakon o maturi – uradno prečiščeno besedilo – ZMat-UPB1 (Uradni list RS, št. 1/07 z dne 5. 1. 2007),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja – ZOFVI-K (Uradni list RS, št. 46/16 z dne 30. 6. 2016),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o maturi – ZMat-B (Uradni list RS, št. 37/24 z dne 3. 5. 2024),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o maturi – ZMat-C (Uradni list RS, št. 47/25 z dne 27. 6. 2025).

ZAKON

O MATURI (ZMAT)

(neuradno prečiščeno besedilo št. 5)

Datum začetka uporabe: 12.07.2025

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina zakona)

Ta zakon določa vsebino splošne mature in poklicne mature (v nadaljnjem besedilu: matura), pravice in obveznosti dijakov in dijakinj ter drugih kandidatov in kandidatke za opravljanje mature oziroma maturitetnih izpitov (v nadaljnjem besedilu: kandidati), sestavo in pristojnosti maturitetnih organov ter postopek in način opravljanja mature.

2. člen

(splošna matura)

Splošna matura je državni izpit.

S splošno maturo kandidati dokazujejo doseganje standardov znanj, ki so določeni s cilji gimnazijskih programov, programom maturitetnega tečaja in usposobljenost za univerzitetni študij. Z opravljeno maturo kandidat pridobi srednjo izobrazbo.

Splošna matura se opravlja iz petih predmetov, od tega iz treh predmetov skupnega dela in dveh predmetov izbirnega dela. Kandidat lahko izbere tudi šesti maturitetni predmet, ki ga izbere iz izbirnega dela (v nadaljnjem besedilu: predmeti splošne mature).

3. člen

Opomba: Spremenjeni 3. člen zakona se začne uporabljati v šolskem letu 2030/2031.

(poklicna matura)

Poklicna matura je državni izpit.

S poklicno maturo kandidati dokazujejo doseganje standardov znanj, ki so določeni s cilji izobraževalnih programov srednjega tehniškega in drugega strokovnega izobraževanja, poklicno-tehniškega izobraževanja in poklicnega tečaja.

Poklicna matura je oblika zaključnega izpita. Z opravljeno poklicno maturo kandidat pridobi srednjo strokovno izobrazbo.

Poklicna matura se lahko opravlja v dveh oblikah:

- poklicna matura iz štirih predmetov, od tega iz dveh predmetov skupnega dela poklicne mature in dveh predmetov izbirnega dela poklicne mature ali
- poklicna matura iz petih predmetov, od tega iz treh predmetov skupnega dela splošne mature iz prve alineje prvega odstavka in drugega odstavka 7.a člena tega zakona v skladu z določbami, ki veljajo za splošno maturo, temeljnega strokovnoteoretičnega predmeta ter enega predmeta izbirnega dela.

S poklicno maturo iz prve alineje prejšnjega odstavka kandidati dokazujejo usposobljenost za višji in visokošolski strokovni študij, s poklicno maturo iz druge alineje prejšnjega odstavka pa tudi usposobljenost za tiste univerzitetne in enovite magistrske študije, ki vpis s poklicno maturo s petimi predmeti omogočajo v svojih študijskih programih.

4. člen

(opravljanje mature)

Kandidati opravljajo maturo pod enakimi pogoji.

Kandidatom s posebnimi potrebami, ki so bili v izobraževalne programe usmerjeni z odločbo o usmeritvi, v utemeljenih primerih (poškodbe, bolezni) pa tudi drugim kandidatom, se lahko, glede na vrsto in stopnjo primanjkljaja, ovire oziroma motnje, prilagodi način opravljanja mature in način ocenjevanja znanja.

Pravila za izvajanje mature za kandidate s posebnimi potrebami in v utemeljenih primerih za druge kandidate, določi minister, pristojen za šolstvo (v nadaljnjem besedilu: minister).

II. MATURITETNI PREDMETI

5. člen

(predmeti skupnega dela splošne mature)

Predmeti skupnega dela splošne mature so:

- slovenščina,
- tuj jezik in
- matematika.

Na območjih, kjer živi italijanska narodna skupnost je v šolah z italijanskim učnim jezikom predmet skupnega dela splošne mature namesto slovenščine italijanščina, na območjih kjer živi madžarska narodna skupnost pa lahko kandidat izbere slovenščino ali madžarščino.

Predmeti skupnega dela splošne mature so obvezni za vse kandidate. Tuje jezike kot predmet skupnega dela splošne mature določi Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje na predlog Državne maturitetne komisije za splošno maturo v soglasju s senati univerz in samostojnih visokošolskih zavodov.

6. člen

(predmeti izbirnega dela splošne mature)

Predmete izbirnega dela splošne mature določi Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje na predlog Državne komisije za splošno maturo v soglasju s senati univerz in samostojnih visokošolskih zavodov izmed predmetov, ki se poučujejo v gimnaziji in so podlaga za visokošolski študij na več znanstvenih, umetniških ali strokovnih študijskih področjih.

Kandidat se ob prijavi k splošni maturi odloči, iz katerih predmetov bo opravljal splošno maturo, v skladu z izbirnimi pravili, določenimi z Maturitetnim izpitnim katalogom za splošno maturo.

7. člen

Opomba: Spremenjeni 7. člen zakona se začne uporabljati v šolskem letu 2030/2031.

(predmeti skupnega dela poklicne mature iz štirih predmetov)

Predmeti skupnega dela poklicne mature iz štirih predmetov so:

- slovenščina,
- izpit iz temeljnega strokovno-teoretičnega predmeta.

Na območjih, kjer živi italijanska narodna skupnost je v šolah z italijanskim učnim jezikom predmet skupnega dela poklicne mature iz štirih predmetov namesto slovenščine italijanščina, na območjih kjer živi madžarska narodna skupnost pa lahko kandidat izbere slovenščino ali madžarščino.

Predmeti skupnega dela poklicne mature iz štirih predmetov so obvezni za vse kandidate. Temeljni strokovno-teoretični predmet kot predmet skupnega dela poklicne mature iz štirih predmetov določi Strokovni svet Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje.

7.a člen

Opomba: Novi 7.a člen zakona se začne uporabljati v šolskem letu 2030/2031.

(predmeti skupnega dela poklicne mature iz petih predmetov)

Predmeti skupnega dela poklicne mature iz petih predmetov so:

- slovenščina, matematika in tuj jezik na ravni splošne mature,
- izpit iz temeljnega strokovnoteoretičnega predmeta.

Na območjih, kjer živi italijanska narodna skupnost, je v šolah z italijanskim učnim jezikom predmet skupnega dela poklicne mature iz petih predmetov namesto slovenščine italijanščina, na območjih, kjer živi madžarska narodna skupnost, pa lahko kandidat izbere slovenščino ali madžarščino.

Predmeti skupnega dela poklicne mature iz petih predmetov so obvezni za vse kandidate, ki opravljajo poklicno maturo iz petih predmetov. Temeljni strokovnoteoretični predmet kot predmet skupnega dela poklicne mature iz petih predmetov določi Strokovni svet Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje.

8. člen

Opomba: Spremenjeni 8. člen zakona se začne uporabljati v šolskem letu 2030/2031.

(predmeti izbirnega dela poklicne mature iz štirih predmetov)

Predmeti izbirnega dela poklicne mature iz štirih predmetov so:

- matematika ali tuj jezik,
- izdelek, storitev, seminarska naloga z zagovorom ali izpit iz predmeta oziroma vsebine (v nadaljnjem besedilu: četrti predmet poklicne mature).

Tuje jezike kot predmet izbirnega dela poklicne mature iz štirih predmetov določi Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje na predlog Državne komisije za poklicno maturo.

Četrti predmet poklicne mature iz štirih predmetov določi Strokovni svet Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje na predlog Državne komisije za poklicno maturo.

8.a člen

Opomba: Novi 8.a člen zakona se začne uporabljati v šolskem letu 2030/2031.

(predmet izbirnega dela poklicne mature iz petih predmetov)

Predmet izbirnega dela poklicne mature iz petih predmetov je izdelek, storitev, seminarska naloga z zagovorom ali izpit iz predmeta oziroma vsebine.

Predmet iz prejšnjega odstavka določi Strokovni svet Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje na predlog Državne komisije za poklicno matura.

9. člen

(ravni zahtevnosti mature)

Izpiti iz posameznih maturitetnih predmetov se lahko opravljajo na osnovni in višji ravni zahtevnosti. Z njimi se ugotavlja širina in globina maturitetnega znanja.

Z maturitetnim izpitnim katalogom se lahko omeji število maturitetnih izpitov, ki jih kandidat opravlja na višji ravni zahtevnosti.

III. MATURITETNI ORGANI IN DRŽAVNI IZPITNI CENTER

10. člen

(maturitetni organi in Državni izpitni center)

Maturitetni organi in Državni izpitni center v skladu s svojimi pooblastili skrbijo za pripravo in izvedbo mature.

Maturitetni organi za splošno matura so:

- Državna komisija za splošno matura;
- državne predmetne komisije za splošno matura;
- šolske maturitetne komisije za splošno matura;
- šolske izpitne komisije za splošno matura.

Maturitetni organi za poklicno matura so:

- Državna komisija za poklicno matura;
- državne predmetne komisije za poklicno matura;
- šolske maturitetne komisije za poklicno matura;
- šolske izpitne komisije za poklicno matura.

11. člen

(sestava in imenovanje Državne komisije za splošno maturo)

Državna komisija za splošno maturo ima predsednika in dvanajst članov. Sestavljajo jo uveljavljeni strokovnjaki z različnih predmetnih področij splošne mature oziroma s področja šolskega sistema in zunanjega ocenjevanja.

Predsednika in devet članov imenuje minister, in sicer:

- enega člana na predlog Slovenske akademije znanosti in umetnosti;
- tri člane izmed visokošolskih učiteljev na predlog univerz;
- dva člana izmed ravnateljev gimnazij na predlog gimnazij;
- enega člana izmed delavcev ministrstva, pristojnega za šolstvo;
- enega člana na predlog Strokovnega sveta Republike Slovenije za splošno izobraževanje;
- enega člana izmed predsednikov in članov državnih predmetnih komisij za splošno maturo in
- enega člana izmed strokovnjakov za zunanje preverjanje znanja na predlog ministrstva, pristojnega za šolstvo.

Po funkciji so člani direktor Državnega izpitnega centra, direktor Zavoda Republike Slovenije za šolstvo in predsednik Državne predmetne komisije za slovenščino za splošno maturo.

Namestnika predsednika izvolijo izmed sebe, na predlog predsednika, člani Državne komisije za splošno maturo.

K obravnavi in reševanju posameznih strokovnih vprašanj lahko Državna komisija za splošno maturo vabi tudi predstavnike državnih predmetnih komisij za splošno maturo in druge strokovnjake.

Predsednik, namestnik predsednika in člani se imenujejo za štiri leta in so lahko ponovno imenovani.

Administrativna in strokovna opravila za Državno komisijo za splošno maturo opravlja Državni izpitni center.

Državna komisija za splošno maturo uredi svoje delo s poslovnikom.

12. člen

(pristojnosti Državne komisije za splošno maturo)

Državna komisija za splošno maturo obravnava strokovna vprašanja v zvezi s splošno maturo ter v okviru svojih pooblastil vodi strokovno pripravo splošne mature in spremlja njeno izvedbo. Pri tem:

- na predlog Državnega izpitnega centra imenuje državne predmetne komisije za splošno maturo;

- uskladi in predloži Maturitetni izpitni katalog za splošno maturo ter predmetne izpitne kataloge za splošno maturo Strokovnemu svetu Republike Slovenije za splošno izobraževanje;
- daje mnenje k predlogu izobraževalnih programov za gimnazije in k predlogu izobraževalnega programa za maturitetni tečaj;
- usklajuje strokovno delo državnih predmetnih komisij za splošno maturo;
- določi način in postopek varovanja podatkov in gradiv, ki so označeni kot izpitna tajnost;
- sprejema letno poročilo za splošno maturo, ki ga najkasneje do 1. decembra tekočega leta predloži ministru, Strokovnemu svetu Republike Slovenije za splošno izobraževanje in univerzam ter samostojnim visokošolskim zavodom;
- obravnava in odloča o pritožbah kandidatov in ugovorih na oceno v skladu s pristojnostmi;
- imenuje izvedence za obravnavo ugovorov na ocene in pripravi navodila za njihovo delo;
- opravlja druge naloge v skladu z zakonom in drugimi predpisi.

13. člen

(sestava in imenovanje Državne komisije za poklicno maturo)

Državna komisija za poklicno maturo ima predsednika in dvanajst članov. Sestavljajo jo uveljavljeni strokovnjaki za poklicno in strokovno izobraževanje ter izobraževanje odraslih oziroma strokovnjaki s področja šolskega sistema in zunanjega ocenjevanja.

Predsednika in devet članov imenuje minister, in sicer:

- enega člana na predlog Strokovnega sveta Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje;
- enega člana na predlog Strokovnega sveta Republike Slovenije za splošno izobraževanje;
- enega člana na predlog Strokovnega sveta Republike Slovenije za izobraževanje odraslih;
- enega člana na predlog Andragoškega centra Republike Slovenije izmed predstavnikov organizacij za izobraževanje odraslih;
- enega člana izmed predsednikov in članov državnih predmetnih komisij za poklicno maturo;
- enega strokovnjaka za zunanje ocenjevanje na predlog ministrstva, pristojnega za šolstvo;
- enega člana na predlog univerz in samostojnih visokošolskih zavodov ter višjih strokovnih šol;
- enega člana izmed delavcev ministrstva, pristojnega za šolstvo;
- dva člana na predlog poklicnih in strokovnih šol.

Po funkciji so člani direktorji Državnega izpitnega centra, Zavoda Republike Slovenije za šolstvo in Centra Republike Slovenije za poklicno izobraževanje.

Namestnika predsednika izvolijo izmed sebe, na predlog predsednika, člani Državne komisije za poklicno maturo.

Predsednik in člani se imenujejo za štiri leta in so lahko ponovno imenovani. Namestnik predsednika je voljen za štiri leta.

K obravnavi in reševanju posameznih strokovnih vprašanj lahko Državna komisija za poklicno maturo vabi tudi predstavnike državnih predmetnih komisij za poklicno maturo in druge strokovnjake.

Administrativna in strokovna opravila za Državno komisijo za poklicno maturo opravlja Državni izpitni center.

Državna komisija za poklicno maturo uredi svoje delo s poslovnikom.

14. člen

(pristojnosti Državne komisije za poklicno maturo)

Državna komisija za poklicno maturo obravnava strokovna vprašanja v zvezi s poklicno maturo ter v okviru svojih pooblastil vodi strokovno pripravo na poklicno maturo in spremlja njeno izvedbo. Pri tem:

- na predlog Državnega izpitnega centra imenuje državne predmetne komisije za poklicno maturo;
- uskladi in predloži Maturitetni izpitni katalog za poklicno maturo v sprejem Strokovnemu svetu Republike Slovenije za splošno izobraževanje in Strokovnemu svetu Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje;
- usklajuje delo državnih predmetnih komisij za poklicno maturo;
- določi način in postopek varovanja podatkov in gradiv, ki so označeni kot izpitna tajnost;
- sprejme letno maturitetno poročilo o poklicni maturi do 1. decembra v koledarskem letu in ga predloži ministru, Strokovnemu svetu Republike Slovenije za splošno izobraževanje, Strokovnemu svetu Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje, Strokovnemu svetu Republike Slovenije za izobraževanje odraslih ter pošlje univerzam in samostojnim visokošolskim zavodom;

Opomba: Spremenjena peta alineja 14. člena zakona se začne uporabljati v šolskem letu 2026/2027.

- opravlja druge naloge v skladu z zakonom in drugimi predpisi.

15. člen

(imenovanje in sestava državnih predmetnih komisij za splošno maturo)

Za posamezne predmete splošne mature Državna komisija za splošno maturo imenuje državne predmetne komisije za splošno maturo.

Državne predmetne komisije za splošno maturo sestavljajo predsednik, glavni ocenjevalec in najmanj en član. Glavni ocenjevalec je hkrati namestnik predsednika.

Predsednika in člane imenuje za štiri leta Državna komisija za splošno maturo na predlog Državnega izpitnega centra. Glavnega ocenjevalca imenuje Državni izpitni center najmanj za eno leto.

Za predsednika je lahko imenovan visokošolski učitelj, v primeru ko to ni mogoče, pa tudi srednješolski učitelj z nazivom svetovalec ali svetnik.

Za namestnika predsednika oziroma člana državnih predmetnih komisij za splošno maturo je lahko imenovan srednješolski učitelj, visokošolski učitelj in sodelavci ter drugi strokovnjaki, ki so se uveljavili na določenem predmetnem področju.

Državna predmetna komisija za splošno maturo ima tajnika, ki ga imenuje izmed svojih članov.

Naloge državnih predmetnih komisij za splošno maturo določi minister.

16. člen

(imenovanje in sestava državnih predmetnih komisij za poklicno maturo)

Za posamezne predmete poklicne mature lahko Državna komisija za poklicno maturo na predlog Državnega izpitnega centra imenuje državne predmetne komisije za poklicno maturo.

Državne predmetne komisije za poklicno maturo sestavljajo predsednik, glavni ocenjevalec in najmanj en član oziroma največ štirje člani. Glavni ocenjevalec je hkrati namestnik predsednika.

Za predsednika je lahko imenovan visokošolski učitelj ali srednješolski učitelj, z nazivom svetovalec ali svetnik.

Namestnik predsednika in člani državnih predmetnih komisij za poklicno maturo so lahko srednješolski učitelji, visokošolski učitelji in sodelavci ter drugi strokovnjaki, ki so se uveljavili na določenem predmetnem področju.

Državna predmetna komisija za poklicno maturo izmed svojih članov imenuje tajnika.

Predsednik in člani državnih predmetnih komisij za poklicno maturo so imenovani za štiri leta in so lahko ponovno imenovani. Glavnega ocenjevalca imenuje Državni izpitni center najmanj za eno leto.

Naloge državnih predmetnih komisij za poklicno maturo določi minister.

17. člen

(imenovanja in sestava ter naloge šolskih komisij)

Postopek imenovanja in sestavo ter naloge šolskih maturitetnih komisij za splošno maturo, šolskih maturitetnih komisij za poklicno maturo in šolskih izpitnih komisij za splošno oziroma poklicno maturo določi minister.

18. člen

(naloge Državnega izpitnega centra)

Državni izpitni center opravlja razvojna, raziskovalna, strokovna, tehnična in druga dela pri maturi. Pri tem:

- pripravlja in vzdržuje maturitetni informacijski sistem;
- izbere ocenjevalce za splošno maturo in z njimi sklepa pogodbe o pravicah in obveznostih pri ocenjevanju izpitnih pol;
- imenuje glavne ocenjevalce in pomočnike glavnih ocenjevalcev;
- v imenovanje predlaga predsednika in člane državnih predmetnih komisij za splošno in poklicno maturo;
- z maturitetnimi organi usklajuje ocenjevanje pri poklicni maturi;
- usklajuje dejavnosti državnih predmetnih komisij za splošno oziroma poklicno maturo;
- vodi zbirke izpitnih vprašanj in nalog;
- ureja in izdaja maturitetna gradiva;
- izdaja predmetne kataloge, zbirke maturitetnih vprašanj in nalog;
- opravlja organizacijske in tehnične naloge za izvedbo mature;
- usklajuje delo šolskih maturitetnih komisij pri pripravi in izvedbi mature;
- zbira podatke o rezultatih mature in jih analizira;
- pripravlja strokovno-raziskovalne podlage na področju zunanjega preverjanja znanja;
- opravlja tehnične in strokovne naloge ter vodi finančno poslovanje za Državno komisijo za splošno maturo, Državno komisijo za poklicno maturo in državne predmetne komisije za splošno in poklicno maturo;
- zagotavlja varovanje izpitne tajnosti v skladu s pravili o varovanju izpitne tajnosti;
- opravlja druge naloge, določene z zakonom in drugimi predpisi.

18.a člen

(spremljanje kakovosti mature)

Kakovost mature zagotavljajo in ugotavljajo šole in pristojni organi v skladu s tem zakonom in drugimi predpisi.

Letno analizo kakovosti mature po posameznih šolah pripravi Državni izpitni center v skladu z metodologijo, ki jo na predlog Državne komisije za splošno maturo oziroma Državne komisije za poklicno maturo določi minister.

Podatki iz letne analize o kakovosti mature se ne smejo uporabiti za razvrščanje šol.

Analiza iz drugega odstavka tega člena je sestavni del letnega maturitetnega poročila za splošno oziroma poklicno maturo.

IV. MATURITETNI IZPITNI KATALOG IN PREDMETNI IZPITNI KATALOGI

19. člen

(določitev katalogov za splošno maturo)

Pri splošni maturi se ocenjuje znanje v obsegu in na način kot ju opredeljujejo Maturitetni izpitni katalog za splošno maturo in predmetni izpitni katalogi za splošno maturo, ki jih določi Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje na predlog Državne komisije za splošno maturo dve leti pred izvedbo splošne mature oziroma do začetka pouka v tretjem letniku. Predmetni izpitni katalogi morajo biti usklajeni z učnimi načrti.

Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje si pred določitvijo izpitnih katalogov iz prejšnjega odstavka pridobi mnenje Zavoda Republike Slovenije za šolstvo o njihovi usklajenosti z izobraževalnimi programi gimnazije in o pogojih za njihovo izvajanje ter mnenje najmanj dveh recenzentov, od katerih je eden visokošolski, drugi pa srednješolski učitelj.

20. člen

(določitev katalogov za poklicno maturo)

Maturitetni izpitni katalog za poklicno maturo in predmetne izpitne kataloge za poklicno maturo, s katerimi se določata obseg in način ocenjevanja znanja pri poklicni maturi, določi pristojni strokovni svet najpozneje do začetka šolskega leta predzadnjega letnika izobraževalnega programa.

Maturitetni izpitni katalog za poklicno maturo določi Strokovni svet Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje na predlog Državne komisije za poklicno maturo.

Predmetni izpitni katalog za temeljni strokovno-teoretični predmet in četrti predmet poklicne mature določi Strokovni svet Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje po predhodnem mnenju Državne komisije za poklicno maturo.

Predmetne izpitne kataloge za slovenščino oziroma italijanščino ali madžarščino, matematiko in tuje jezike določi Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje na predlog Državne komisije za poklicno maturo.

K predmetnim izpitnim katalogom iz prejšnjega odstavka se predhodno pridobi mnenje Zavoda Republike Slovenije za šolstvo o njihovi usklajenosti s predmetnimi katalogi znanja.

21. člen

(sestavine Maturitetnega izpitnega kataloga)

V Maturitetnem izpitnem katalogu so opredeljeni cilji mature, število maturitetnih predmetov, obvezni maturitetni predmeti in izbirni maturitetni predmeti.

Z Maturitetnim izpitnim katalogom se določijo:

- povezave izbirnih predmetov, ki jih kandidati lahko opravljajo pri maturi;
- ravni zahtevnosti, na katerih se ocenjuje znanja pri posameznem maturitetnem predmetu;
- načini in oblike ocenjevanje znanja;
- obseg zunanjega ocenjevanja znanj;
- prilagoditve za kandidate s posebnimi potrebami.

22. člen

(sestavine predmetnega izpitnega kataloga)

S predmetnim izpitnim katalogom se določijo:

- cilji mature pri posameznem maturitetnem predmetu;
- znanja, ki se preverjajo na posamezni ravni zahtevnosti;
- načini in oblike ocenjevanja znanja;
- delež ocene pri delih izpita v skupni oceni;
- izpitni pripomočki in sredstva, ki jih je dovoljeno uporabljati;
- trajanje posameznih delov izpita;
- primeri izpitnih vprašanj in primeri ocenjevanja;
- prilagoditve za kandidate s posebnimi potrebami.

V. OPRAVLJANJE MATURE

23. člen

(priprava na maturo)

Priprava na splošno maturo poteka v okviru izobraževalnih programov gimnazij in v okviru maturitetnega tečaja v skladu z zakonom, ki ureja gimnazije.

Priprava na poklicno maturo poteka v okviru izobraževalnih programov za pridobitev srednje strokovne izobrazbe ali v okviru poklicnega tečaja, v skladu z zakonom, ki ureja strokovno izobraževanje.

V zaključnem letniku lahko priprava na izpite, ki jih dijaki lahko opravljajo na različnih ravneh zahtevnosti, poteka v ločenih skupinah.

24. člen

(pravica do opravljanja mature)

Splošno maturo lahko opravlja kandidat po uspešno končanem četrtem letniku gimnazije ali po uspešno opravljenem maturitetnem tečaju.

Splošno maturo lahko opravlja tudi, kdor ne izpolnjuje pogojev iz prejšnjega odstavka, če je ali bo v letu, v katerem bo opravljal maturo, dopolnil najmanj 21 let.

Poklicno maturo lahko opravlja, kdor je uspešno končal zadnji letnik izobraževalnega programa za pridobitev srednje strokovne izobrazbe ali je opravil mojstrski izpit, oziroma kdor je uspešno končal četrti letnik gimnazije in opravil poklicni tečaj.

Kandidat lahko maturo v celoti opravlja večkrat.

25. člen

Opomba: Spremenjeni 25. člen zakona se začne uporabljati v šolskem letu 2030/2031.

(opravljanje posameznega izpita splošne mature)

Izpite iz posameznih predmetov splošne mature lahko opravlja kandidat, ki je že opravil splošno maturo ali poklicno maturo iz petih predmetov oziroma kandidat, ki opravlja poklicno maturo iz petih predmetov, ter kandidat, ki mu je bilo spričevalo, pridobljeno v tujini, vrednoteno kot maturitetno spričevalo, če so ti predmeti pogoj za vpis v visokošolski študijski program oziroma se upoštevajo pri izbiri kandidatov za vpis v tak program.

26. člen

(prijava k maturi oziroma posameznemu predmetu splošne mature)

Kandidat se k opravljanju mature prijavi na srednji šoli, na kateri je vpisan oziroma je na njej končal zadnji letnik izobraževanja ali maturitetni oziroma poklicni tečaj.

Kandidat, ki splošno maturo opravlja v skladu z drugim odstavkom 24. člena tega zakona, ali kandidat, ki opravlja posamezni predmet splošne mature v skladu s 25. členom tega zakona, se prijavi na šoli, na kateri je bil vpisan v izobraževalni program, ali na šoli iz seznama, ki je objavljen na spletni strani Državnega izpitnega centra.

Srednja šola iz prvega in drugega odstavka tega člena je kandidatu dolžna zagotoviti opravljanje mature oziroma posameznega predmeta splošne mature.

27. člen

(matura v enem oziroma dveh izpitnih rokih)

Kandidat opravlja maturo v enem izpitnem roku.

Ne glede na prejšnji odstavek lahko maturo v dveh delih, v dveh zaporednih izpitnih rokih, opravlja kandidat iz drugega odstavka 4. člena tega zakona, kandidat iz drugega

odstavka 24. člena tega zakona in kandidat, ki se izredno izobražuje v programu, ki se zaključi z maturo.

Kandidat iz prejšnjega odstavka pravico do opravljanja mature v dveh delih, v dveh zaporednih izpitnih rokih, uveljavlja ob predprijavi ali prijavi k maturi ali najpozneje sedem dni pred začetkom opravljanja mature na srednji šoli, na kateri je prijavljen k maturi, o čemer šolska maturitetna komisija takoj obvesti Državni izpitni center.

Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko maturo v dveh delih, v dveh zaporednih izpitnih rokih, opravlja tudi kandidat, ki iz utemeljenih razlogov iz 27.a člena tega zakona, mature ne more opravljati v enem izpitnem roku.

Kandidat iz prejšnjega odstavka lahko opravljanje mature v dveh delih, v dveh zaporednih izpitnih rokih, uveljavlja ob prijavi k maturi oziroma najpozneje v sedmih dneh po nastanku razlogov, zaradi katerih se ne more udeležiti mature v enem izpitnem roku.

O opravljanju mature v dveh delih, v dveh zaporednih izpitnih rokih, kandidata iz četrtega odstavka tega člena odloči Državna komisija za splošno oziroma Državna komisija za poklicno maturo v 30 dneh po prejemu vloge z dokazili. Zoper odločitev državne komisije ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor v 30 dneh od vročitve odločbe.

27.a člen

(utemeljeni razlogi za opravljanje mature v dveh delih, v dveh zaporednih izpitnih rokih)

Utemeljeni razlogi za opravljanje mature v dveh delih, v dveh zaporednih izpitnih rokih, so:

- bolezen, poškodba oziroma zdravljenje ali odrejena karantena zaradi preprečevanja širjenja okužbe nalezljive bolezni v obdobju maturitetnega izpitnega roka;
- rojstvo otroka v letu opravljanja maturitetnih izpitov;
- naravna oziroma prometna nesreča zaradi katere kandidat ni uspel priti na izpit;
- smrt družinskih članov v obdobju od preteka zadnjega roka za prijavo k maturi do preteka maturitetnega izpitnega roka (zakonec ali zunajzakonski partner, otroci, posvojenci in otroci zakonca ali zunajzakonskega partnerja, starši, posvojitelji, stari starši, brat, polbrat, sestra, polsestra, tašča in tast);
- aktivna udeležba na evropskem ali regionalnem tekmovanju iz znanja ali veščin, če evropsko ne obstaja, z udeležbo vsaj 15 evropskih držav, ko gre za regionalno tekmovanje oziroma 20 evropskih držav, ko gre za evropsko tekmovanje, ali aktivna udeležba na svetovnem tekmovanju iz znanja ali veščin z udeležbo vsaj 40 držav iz različnih kontinentov v obdobju maturitetnega izpitnega roka;
- aktivna udeležba na velikem mednarodnem športnem tekmovanju v skladu z zakonom, ki ureja šport, v letu opravljanja maturitetnih izpitov;
- opravljanje drugega izpita na dan, ki je določen za opravljanje maturitetnega izpita in ga ni mogoče preložiti na drug termin brez posledic;
- drugi utemeljeni razlogi v letu opravljanja maturitetnih izpitov.

27.b člen

(dokazila)

Kandidat iz četrtega odstavka 27. člena tega zakona, ki uveljavlja opravljanje mature v dveh delih, v dveh zaporednih izpitnih rokih, srednji šoli priloži k predprijavi, prijavi ali vlogi enega izmed naslednjih dokazil za:

- bolezen, poškodbo oziroma zdravljenje ali odrejeno karanteno: potrdilo pristojnega zdravnika oziroma odločbo organa, ki je odredil karanteno;
- rojstvo otroka: potrdilo zdravnika o pričakovanem terminu rojstva otroka ali rojstni list, če se je otrok že rodil;
- naravno nesrečo: splošna javna informacija, dostopna in potrjena izjava pristojnih državnih organov;
- prometno nesrečo: zdravniško potrdilo o posledicah prometne nesreče oziroma policijsko poročilo o prometni nesreči;
- smrt v družini: uradna objava o smrti oziroma pogrebu oziroma smrtonica;
- aktivno udeležbo na tekmovanju iz znanja ali veščin: potrdilo organizatorja tekmovanja, ki ima izhod na regionalno, evropsko ali svetovno tekmovanje (olimpijado), da je dijak izbran za tekmovalno ekipo, ki bo zastopala Republiko Slovenijo na regionalnem, evropskem ali svetovnem tekmovanju (olimpijadi) oziroma uradnega predstavnika države na področju, na katerem se kandidat udeležuje tekmovanja;
- udeležbo na velikem mednarodnem športnem tekmovanju: potrdilo o udeležbi na tekmovanju, ali v primeru, če je tekmovanje v času po maturitetnih izpitih, potrdilo o izpolnitvi norme oziroma o uvrstitvi v reprezentanco za veliko mednarodno športno tekmovanje, ki ga izda Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez;
- opravljanje drugega izpita v istem terminu, ki ga ni mogoče preložiti na drug termin brez posledic: dokazilo o potrjeni prijavi na izpitni rok pristojne institucije, ki izvaja izobraževanje oziroma izpit, in dokazilo, da ga ni možno predložiti brez posledic;
- druge utemeljene razloge: dokazila pristojnih institucij oziroma organov, iz katerih izhaja, da kandidat ne more opravljati izpita v konkretnem izpitnem roku.

27.c člen

(priznavanje opravljenih maturitetnih izpitov za nazaj ob vpisu v nadaljnje izobraževanje)

Kandidatu, ki opravlja maturo v dveh delih, zaporedoma v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku, in mature ne more v celoti opravljati v spomladanskem izpitnem roku zaradi razlogov iz 27.a člena tega zakona, se pri uveljavljanju pravice do vpisa v nadaljnje izobraževanje lahko upošteva, kot da je maturo opravil v spomladanskem izpitnem roku, če je izpolnil pogoje za opravljanje mature v spomladanskem izpitnem roku in nadaljuje izobraževanje na višji stopnji v naslednjem študijskem letu.

Kandidat pravico iz prejšnjega odstavka uveljavlja na način in v roku iz petega odstavka 27. člena tega zakona. Vlogi priloži dokazilo o prijavi v nadaljnje izobraževanje.

O pravici iz prvega odstavka tega člena odloči Državna komisija za splošno oziroma Državna komisija za poklicno maturo v 30 dneh po prejemu vloge z dokazili. Zoper odločitev

Državne komisije ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor v 30 dneh od prejema odločbe pristojne državne komisije.

28. člen

(izpitni roki splošne mature)

Splošna matura se opravlja v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku.

29. člen

Opomba: Spremenjeni 29. člen zakona se začne uporabljati v šolskem letu 2026/2027.

(izpitni roki poklicne mature)

Poklicna matura se opravlja v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku.

30. člen

(maturitetni koledar)

Datume pisnih izpitov in obdobje ustnih izpitov oziroma izpitnih nastopov v posameznem izpitnem roku določita Državna komisija za splošno matura in Državna komisija za poklicno matura v rokih določenih s šolskim koledarjem. Ispiti so lahko tudi ob sobotah.

31. člen

(ocenjevanje znanja)

Ocenjevanje znanja pri posameznem predmetu poteka z izpitom. Izpit se opravlja pisno, pisno in ustno, pisno in praktično, pisno, ustno in praktično, samo praktično, ali kot izpitni nastop. Oblike opravljanja izpitov določa predmetni izpitni katalog.

Kot praktičen del maturitetnega izpita se lahko štejejo vaje, seminarske naloge, storitev, izdelek oziroma druge oblike predpisane s predmetnim izpitnim katalogom.

Podrobnejša določila o opravljanju in o ocenjevanju izpita oziroma posameznih delov izpita določi minister.

32. člen

(pisni izpit)

Pisni izpit iz maturitetnega predmeta opravljajo vsi kandidati v istem izpitnem roku istega dne ob istem času. V jesenskem izpitnem roku splošne mature pa lahko kandidati opravljajo izpit iz maturitetnega predmeta tudi v različnih dnevih.

Državna komisija za splošno matura določi, na predlog državne predmetne komisije za splošno matura, za posamezen izpitni rok en izpitni komplet za vse kandidate. Če se v

jesenskem izpitnem roku pisni izpiti pri istem predmetu opravljajo v različnih dnevih, se določi več izpitnih kompletov.

Državna komisija za poklicno maturo na predlog državnih predmetnih komisij za poklicno maturo določi v posameznem izpitnem roku iste izpitne komplete za vse kandidate pri splošno-izobraževalnih predmetih.

Na predlog Centra Republike Slovenije za poklicno izobraževanje določi navodila za pripravo izpitnih kompletov za vse kandidate pri strokovno teoretičnih predmetih Državna komisija za poklicno maturo.

Državna komisija za poklicno maturo lahko določi v posameznem izpitnem roku iste izpitne komplete za vse kandidate pri strokovno-teoretičnih predmetih.

33. člen

(ocenjevalci pri maturi)

Ocenjevalci za posamezne maturitetne predmete so lahko:

- učitelji, ki izpolnjujejo pogoje za poučevanje maturitetnega predmeta in imajo najmanj dve leti pedagoških izkušenj;
- visokošolski učitelji in sodelavci s habilitacijo ustreznega strokovnega področja in najmanj dvema letoma pedagoških izkušenj;
- upokojeni učitelji, ki izpolnjujejo pogoje iz prve oziroma druge alineje tega člena.

Ocenjevalce izpitnih pol pri splošni maturi izbere Državni izpitni center na podlagi javnega razpisa. Ocenjevalci morajo izpolnjevati pogoje iz prejšnjega odstavka.

Ne glede na določbo prvega in drugega odstavka tega člena, lahko minister, na predlog Državne komisije za poklicno maturo, določi tudi druge pogoje za ocenjevalce pri poklicni maturi.

34. člen

(glavni ocenjevalec in pomočniki glavnega ocenjevalca)

Državni izpitni center lahko izmed zunanjih ocenjevalcev imenuje glavnega ocenjevalca, lahko pa tudi enega ali več pomočnikov glavnega ocenjevalca, za posamezni maturitetni predmet za eno leto.

Naloge glavnega ocenjevalca in pomočnika glavnega ocenjevalca določi minister.

35. člen

(ocenjevanje s točkami)

Uspeh pri maturitetnem izpitu splošne mature se ocenjuje v točkah na način, ki ga opredeli predmetni izpitni katalog za posamezen predmet splošne mature ter ga za posamezni izpitni rok podrobneje določijo državne predmetne komisije za splošno maturo z navodili za ocenjevanje.

Državna komisija za splošno matura na predlog državnih predmetnih komisij za splošno matura določi merila za pretvorbo točk v ocene.

Uspeh pri maturitetnem izpitu splošno-izobraževalnih predmetov poklicne mature se ocenjuje v točkah na način, ki ga opredeli predmetni izpitni katalog za posamezen predmet poklicne mature ter ga za posamezni izpitni rok podrobneje določijo državne komisije za poklicno matura z navodili za ocenjevanje.

Državna komisija za poklicno matura za splošno-izobraževalne predmete, lahko pa tudi za strokovno-teoretične predmete, na predlog državne predmetne komisije za poklicno matura, določi merila za pretvorbo točk v ocene.

36. člen

(ocenjevalna lestvica)

Ocenjevalna lestvica za maturitetne predmete je petstopenjska in obsega ocene nezadostno (1), zadostno (2), dobro (3), prav dobro (4) in odlično (5). Ocena nezadostno (1) je negativna, druge ocene so pozitivne.

Ocenjevalna lestvica za maturitetne izpite, ki jih kandidati opravljajo na višji ravni zahtevnosti je ustrezno povišana na način, ki ga na predlog Državne komisije za splošno matura in Državne komisije za poklicno matura enotno določi minister.

Način povišanja iz prejšnjega odstavka se uporablja tudi za oblikovanje ocene pri slovenščini, na območjih, kjer živi italijanska in madžarska narodna skupnost, pa tudi pri italijanščini oziroma madžarščini.

37. člen

(splošni uspeh pri maturi)

Splošni uspeh pri maturi se izraža v točkovni lestvici na podlagi ocen pri vseh predmetih mature na način, ki ga določi minister na predlog Državne komisije za poklicno matura in Državne komisije za splošno matura.

Če kandidat pri splošni maturi uspešno opravi tri izbirne predmete, se v splošnem uspehu pri splošni maturi upoštevata dva najbolj ocenjena izbirna predmeta. Pozitivna ocena tretjega izbirnega predmeta pa ne more nadomestiti negativne ocene prvega ali drugega izbirnega predmeta.

Ocene za posamezne predmete kandidata pri poklicni maturi določi šolska maturitetna komisija za poklicno matura na podlagi meril za določitev ocen za posamezen predmet.

38. člen

(opravljena splošna matura)

Kandidat je opravil splošno matura, če je pri vseh maturitetnih predmetih dosegel pozitivno oceno.

Kandidat, ki je pri enem izmed obveznih predmetov na osnovni ravni zahtevnosti dosegel najmanj 80% točk, potrebnih za pozitivno oceno, je pri tem predmetu pozitivno ocenjen, če je pri ostalih predmetih, iz katerih je opravljal maturo, ocenjen pozitivno in je vsaj pri dveh izmed njih dosegel najmanj oceno dobro (3).

Kandidat, ki je pri enem izmed izbirnih predmetov na osnovni ravni zahtevnosti dosegel najmanj 80% točk, potrebnih za pozitivno oceno, je pri tem predmetu pozitivno ocenjen, če je pri ostalih predmetih, iz katerih je opravljal maturo, ocenjen pozitivno in je vsaj pri enem izmed njih dosegel najmanj oceno dobro (3).

39. člen

Opomba: Spremenjeni 39. člen zakona se začne uporabljati v šolskem letu 2030/2031.

(opravljena poklicna matura)

Kandidat je opravil poklicno maturo iz štirih predmetov, če je pri vseh maturitetnih predmetih poklicne mature iz štirih predmetov dosegel pozitivno oceno.

Ne glede na prejšnji odstavek šolska maturitetna komisija za poklicno maturo kandidatu, ki je opravljal poklicno maturo iz štirih predmetov in je pri enem predmetu dosegel vsaj 80 % točk, potrebnih za pozitivno oceno, določi oceno tega izpita zadostno (2), če je pri vsakem od preostalih treh predmetov dosegel oceno najmanj dobro (3).

Ne glede na prvi odstavek tega člena šolska maturitetna komisija za poklicno maturo kandidatu, ki je opravljal poklicno maturo iz petih predmetov in pri matematiki ali tujem jeziku ni dosegel pozitivne ocene, pri enem izmed ostalih štirih predmetov pa je dosegel vsaj 80 % točk, potrebnih za pozitivno oceno, določi oceno tega izpita zadostno (2), če je pri vsakem od preostalih treh predmetov dosegel oceno najmanj dobro (3) in s tem prizna uspešno opravljeno poklicno maturo iz štirih predmetov.

Kandidat je opravil poklicno maturo iz petih predmetov, če je pri vseh maturitetnih predmetih poklicne mature iz petih predmetov dosegel pozitivno oceno.

Ne glede na prejšnji odstavek šolska maturitetna komisija za poklicno maturo kandidatu, ki je opravljal poklicno maturo iz petih predmetov in je pri enem predmetu dosegel vsaj 80 % točk, potrebnih za pozitivno oceno, določi oceno tega izpita zadostno (2), če je pri vsakem od preostalih štirih predmetov ocenjen pozitivno in je vsaj pri dveh izmed njih dosegel oceno najmanj dobro (3).

40. člen

(izboljšanje ocen)

Kandidat, ki je opravil maturo in želi izboljšati oceno, ima še dve leti po opravljeni maturi pravico do enkratnega ponovnega opravljanja izpitov iz posameznih maturitetnih predmetov.

Za splošni uspeh pri maturi se upošteva boljša ocena.

41. člen

(popravljanje negativnih ocen splošne mature)

Kandidat, ki je ocenjen z najmanj tremi pozitivnimi ocenami pri splošni maturi, ima pravico do ponovnega opravljanja negativno ocenjenih predmetov še dve leti po opravljanju splošne mature na isti šoli.

Kandidat, ki v skladu z drugim odstavkom 27. člena tega zakona opravlja splošno maturo v dveh delih, lahko popravlja negativno oceno ali izboljšuje oceno predmeta, ki ga je opravljal v prvem delu, ko opravlja drugi del splošne mature.

42. člen

(popravljanje negativnih ocen poklicne mature)

Kandidat, ki je ocenjen z najmanj dvema pozitivnima ocenama pri poklicni maturi, ima pravico do ponovnega opravljanja negativno ocenjenih predmetov poklicne mature še dve leti po opravljanju poklicne mature na isti šoli.

Kandidat, ki v skladu z drugim odstavkom 27. člena tega zakona opravlja poklicno maturo v dveh delih, lahko popravlja negativno oceno predmeta ali izboljšuje oceno predmeta, ki ga je opravljal v prvem delu, ko opravlja drugi del poklicne mature.

43. člen

(seznanitev z oceno)

Kandidat mora biti seznanjen z oceno maturitetnih predmetov in s splošnim uspehom pri maturi.

44. člen

(maturitetno spričevalo)

Kandidat, ki je opravil maturo, dobi maturitetno spričevalo.

Šola izda kandidatom, ki so dosegli izjemen splošni uspeh, maturitetno spričevalo s pohvalo – summa cum laude.

Izjemen splošni uspeh iz prejšnjega odstavka določita Državna komisija za splošno oziroma poklicno maturo na podlagi kriterijev, ki jih predpiše minister.

45. člen

(podzakonski predpis)

Izpitni red ter načine in postopke prijave in odjave k maturi oziroma k posameznemu izpitu, izvedbo in ocenjevanje pisnega, ustnega dela izpita, praktičnega dela izpita in izpitnega nastopa, postopek vpogleda kandidata v izpitno dokumentacijo in ugovora na oceno, postopek popravka napak pri oceni pisnega ali ustnega dela izpita, postopek seznanjanja kandidatov z oceno ter postopek podelitve maturitetnih spričeval določi minister.

VI. VARSTVO PRAVIC KANDIDATOV

1. VARSTVO PRAVIC KANDIDATOV PRI SPLOŠNI MATURI

46. člen

(pritožba na postopek izvedbe ustnega in praktičnega dela maturitetnega izpita oziroma izpitnega nastopa splošne mature)

Če so bile pri opravljanju ustnega ali praktičnega dela maturitetnega izpita oziroma izpitnega nastopa splošne mature kršene določbe tega zakona ali predpisov sprejetih na njegovi podlagi, ki se nanašajo na postopek izvedbe, je dovoljena pritožba na šolsko maturitetno komisijo za splošno maturo naslednji dan po opravljanju ustnega oziroma praktičnega dela maturitetnega izpita oziroma izpitnega nastopa.

Šolska maturitetna komisija za splošno maturo odloči o pritožbi v petih dneh od prejema pritožbe. Če ugotovi, da je pritožba utemeljena, lahko spremeni točke na podlagi dokumentacije ali imenuje tričlansko komisijo, ki najkasneje v treh dneh ponovno oceni znanje kandidata.

47. člen

(pritožba na Državno maturitetno komisijo)

Zoper odločitev šolske maturitetne komisije za splošno maturo iz 46. člena tega zakona se kandidat lahko pritoži na Državno komisijo za splošno maturo v treh dneh po prejemu odločbe šolske maturitetne komisije za splošno maturo.

Državna komisija za splošno maturo odloči o pritožbi iz prejšnjega odstavka v 30 dneh po vložitvi pritožbe. Če ugotovi, da so kršitve postopka pri izvedbi mature vplivale na izpitno oceno, jo Državna komisija za splošno maturo razveljavi in določi novo, na način, ki ga predpiše minister.

Odločitev Državne komisije za splošno maturo je dokončna.

48. člen

(pritožba na postopek pisnega dela maturitetnega izpita)

Če so bile pri opravljanju pisnega dela maturitetnega izpita splošne mature kršene določbe tega zakona ali določbe predpisov, sprejetih na njegovi podlagi, ki se nanašajo na postopek izvedbe, je dovoljena pritožba na Državno komisijo za splošno maturo naslednji dan po opravljanju pisnega dela maturitetnega izpita splošne mature.

Državna komisija za splošno maturo odloči o pritožbi iz prejšnjega odstavka v 30 dneh po vložitvi pritožbe. Če ugotovi, da so kršitve postopka pri izvedbi mature vplivale na izpitno oceno, jo Državna komisija za splošno maturo razveljavi in določi novo, na način, ki ga predpiše minister.

Odločitev Državne komisije za splošno maturo je dokončna.

49. člen

(ugovor na točke praktičnega dela maturitetnega izpita splošne mature)

Kandidat lahko v treh dneh po seznaitvi s točkami, doseženimi pri praktičnem delu maturitetnega izpita vložil obrazložen ugovor na točke pri šolski maturitetni komisiji za splošno maturo.

Šolska maturitetna komisija za splošno maturo odloči o ugovoru v dveh dneh od prejema ugovora. Če ugotovi, da je ugovor utemeljen, lahko spremeni točke na podlagi dokumentacije ali imenuje tričlansko komisijo, ki v treh dneh ponovno oceni praktični del izpita.

Odločitev šolske maturitetne komisije za splošno maturo in ocena komisije iz prejšnjega odstavka sta dokončni.

50. člen

(vpogled v izpitno dokumentacijo in ugovor na oceno)

Kandidat, ki je opravljal izpite splošne mature, ima pravico do elektronskega vpogleda v svojo izpitno dokumentacijo. Obdobje elektronskega vpogleda se prične z dnem seznaitve kandidatov z uspehom pri splošni maturi in traja tri delovne dni.

Ne glede na prejšnji odstavek lahko Državni izpitni center v utemeljenih primerih pred začetkom postopka vpogleda določi, da se vpogled izvede v fizični obliki.

V obdobju trajanja vpogleda se kandidatu omogoči, da pridobi svojo izpitno dokumentacijo v elektronski (skenirani) obliki. V primeru fizične oblike vpogleda kandidat vložil vlogo za pridobitev kopije svoje izpitne dokumentacije.

Kandidat lahko v času trajanja obdobja za vpogled v izpitno dokumentacijo vložil elektronski ugovor na način izračuna izpitne ocene ali na oceno. V primeru fizične oblike vpogleda lahko kandidat vložil ugovor najpozneje naslednji dan po izvedenem vpogledu. O ugovoru odloča Državna komisija za splošno maturo. Kandidat ugovoru priloži dokazilo o plačnem pavšalnem znesku za stroške ugovora v višini, ki jo na podlagi stroškov, ki nastanejo, določi svet Državnega izpitnega centra, ali odločbo pristojnega centra za socialno delo o prejemanju denarne socialne pomoči, na podlagi katere je oproščen plačila stroškov ugovora.

O ugovoru odloči Državna komisija za splošno maturo v 60 dneh po njegovem prejemu.

O ugovoru na način izračuna izpitne ocene odloči Državna komisija za splošno maturo na podlagi ponovnega pregleda izpitne dokumentacije kandidata, o ugovoru na oceno pa na podlagi ponovnega pregleda izpitne dokumentacije kandidata in mnenja izvedenca, ki ponovno oceni izpitno polo.

Če je ugovor utemeljen, se ocena popravi in se kandidatu plačani znesek za stroške ugovora vrne.

Zoper odločitev Državne komisije za splošno maturo ni pritožbe, dopusten je upravni spor v 30 dneh od prejema sklepa.

2. VARSTVO PRAVIC KANDIDATOV PRI POKLICNI MATURI

51. člen

(pritožba na postopek izvedbe pisnega, ustnega in praktičnega dela maturitetnega izpita poklicne mature)

Če so bile pri opravljanju pisnega, ustnega ali praktičnega dela maturitetnega izpita poklicne mature kršene določbe tega zakona, ali predpisov sprejetih na njegovi podlagi, ki se nanašajo na postopek izvedbe, je dovoljena pritožba na šolsko maturitetno komisijo za poklicno maturo naslednji dan po opravljanju pisnega, ustnega oziroma praktičnega dela poklicne mature.

Šolska maturitetna komisija za poklicno maturo odloči o pritožbi v petih dneh od prejema pritožbe. Če ugotovi, da je pritožba utemeljena, lahko spremeni točke na podlagi dokumentacije ali imenuje tričlansko komisijo, ki najkasneje v treh dneh ponovno oceni znanje kandidata. Odločitev šolske maturitetne komisije za poklicno maturo je dokončna.

52. člen

(vpogled v izpitno dokumentacijo in ugovor na oceno)

Kandidat lahko v treh dneh po objavi rezultatov zahteva, da mu šola omogoči vpogled v izpitno dokumentacijo (izpitno polo, list za odgovore, ocenjevalni list, točkovnik in navodila za ocenjevanje) in način izračuna izpitne ocene.

Kandidat lahko najkasneje naslednji dan po vpogledu v izpitno dokumentacijo vloži obrazložen pisni ugovor na način izračuna izpitne ocene ali na oceno na šolsko maturitetno komisijo za poklicno maturo.

Šolska maturitetna komisija za poklicno maturo odloči o ugovoru kandidata na oceno na podlagi mnenja komisije, ki jo imenuje predsednik šolske maturitetne komisije za poklicno maturo v 15 dneh po prejemu vloge.

Če je ugovor upravičen, se ocena popravi. Odločitev šolske maturitetne komisije za poklicno maturo je dokončna.

53. člen

(določitev nove ocene)

Če se izdelek kandidata po tem, ko ga je oddal, izgubi ali uniči, se ocena določi na način in po postopku, ki ju določi minister na predlog Državne komisije za splošno oziroma poklicno maturo.

VII. TAJNOST

54. člen

(uradna tajnost)

Gradiva, ki vsebujejo izpitna vprašanja, naloge, šifre kandidatov in ocene pisnih izdelkov so uradna tajnost. Označena morajo biti kot izpitna tajnost, stopnja tajnosti "tajno". Uradna tajnost je tudi vsebina maturitetnega sklopa za posamezen predmet, dokler ni objavljen v sredstvih javnega obveščanja.

Člani Državne maturitetne komisije za splošno oziroma poklicno maturo, državnih predmetnih komisij za splošno in poklicno maturo, šolskih maturitetnih komisij za splošno in poklicno maturo, šolskih izpitnih komisij za splošno in poklicno maturo, delavci Državnega izpitnega centra in druge fizične ter pravne osebe, ki imajo dostop do izpitnega gradiva in šifer kandidatov, so dolžni varovati izpitno tajnost in ravnati s podatki in gradivi v skladu s pravili o izpitni tajnosti, ki jih določi minister.

Člani in druge fizične ter pravne osebe iz prejšnjega odstavka, ki ravnaajo v nasprotju s tem zakonom in pravili o izpitni tajnosti, so odškodninsko in kazensko odgovorni.

Člana iz drugega odstavka tega člena, ki je kršil izpitno tajnost, se takoj razreši.

Zaposleni in druge fizične in pravne osebe iz drugega odstavka tega člena so disciplinsko, odškodninsko in kazensko odgovorni v skladu z zakonom in drugimi predpisi.

VIII. ZBIRANJE IN VARSTVO OSEBNIH PODATKOV

55. člen

(seznam evidenc z osebnimi podatki)

Državni izpitni center vodi evidence:

1. kandidatov, ki opravljajo splošno oziroma poklicno maturo;
2. zunanjih ocenjevalcev;
3. članov Državne komisije za splošno oziroma poklicno maturo in članov državnih predmetnih komisij za splošno in poklicno maturo;
4. kandidatov, ki opravljajo zaključni izpit.

Evidenca kandidatov, ki opravljajo splošno in poklicno maturo, vsebuje:

- ime in priimek dijaka, datum, kraj, državo rojstva, prebivališče, enotno matično številko občana, šolo, na kateri opravlja maturo, oddelek v šoli, datum morebitne odjave od mature, elektronski naslov kandidata splošne mature in predhodno pridobljeno izobrazbo;
- splošni učni uspeh v predzadnjem in zaključnem letniku ter končna ocena pri maturitetnih predmetih v predzadnjem in zaključnem letniku ali na maturitetnem ter poklicnem tečaju;
- absolutne in odstotne točke po nalogah in posameznih delih izpita, točkovno oceno, oceno maturitetnih predmetov in splošni uspeh pri maturi;
- datum izdaje in številka spričevala o splošni oziroma poklicni maturi.

Za kandidate s posebnimi potrebami in kandidate, ki opravljajo maturo v dveh delih, Državni izpitni center zbira še naslednje podatke:

- program vzgoje in izobraževanja, v katerega je bil kandidat vključen;
- odločbo o usmeritvi in strokovno mnenje komisije o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami o vrsti in stopnji otrokove motnje, ovire oziroma pomanjkljivosti;
- zdravniška potrdila in mnenja, na podlagi katerih se odloča, ali lahko kandidat opravlja maturo v dveh delih.

Evidenca zunanjih ocenjevalcev vsebuje:

- ime in priimek zunanjega ocenjevalca, datum, kraj, občino in državo rojstva, prebivališče, davčno številko ter transakcijski račun;
- podatke o strokovni izobrazbi, pedagoških izkušnjah učitelja ali izvolitvi v naziv visokošolskega učitelja in sodelavca.

Evidenca članov državnih maturitetnih predmetnih izpitnih komisij vsebuje:

- ime in priimek člana komisije, prebivališče, davčno številko, transakcijski račun ter naslov delodajalca.

Evidenca kandidatov, ki opravljajo zaključni izpit vsebuje:

- ime in priimek kandidata, datum, kraj in državo rojstva, prebivališče, enotno matično številko občana in predhodno izobrazbo;
- splošni uspeh, uspeh pri zaključnem izpitu in datum izdaje ter številko spričevala o zaključnem izpitu;
- oceno pri predmetih, ki jih je opravljal na zaključnem izpitu.

Za kandidate, ki opravljajo maturo oziroma izpite iz posameznih maturitetnih predmetov vodi šola, na katero kandidata razporedi Državni izpitni center, tudi naslednje evidence:

1. zapisnikov sej šolske maturitetne komisije;
2. zapisnikov o maturi;
3. poročil o maturi.

56. člen

(uporaba evidenc)

Državni izpitni center shranjuje, posreduje, uporablja in obdeluje podatke iz evidenc iz prejšnjega člena za namen organizacije, izvedbe, analize mature in zaključnega izpita ter izvedbe vpisa v višješolsko in visokošolsko izobraževanje.

Državni izpitni center zbira osebne podatke iz drugega in tretjega odstavka 55. člena tega zakona za namen izvedbe in analize mature, osebne podatke iz četrtega in petega odstavka 55. člena tega zakona za namen izvedbe mature ter osebne podatke iz šestega odstavka 55. člena tega zakona za namen analize zaključnega izpita.

Podatke iz evidence kandidatov, ki opravljajo splošno in poklicno maturo, Državni izpitni center posreduje:

- šolam za izvedbo in analizo mature,
- zbirki podatkov eVŠ – evidenca prijavljenih za vpis, za izvedbo vpisa v višješolsko in visokošolsko izobraževanje, ki se izvede s povezovanjem evidenc z uporabo enotne matične številke občana,
- ministrstvu, pristojnemu za izobraževanje, za zagotavljanje podatkov, ki jih vodi v Evidenci matične knjige srednjih šol v skladu z zakonom, ki ureja organizacijo in financiranje vzgoje in izobraževanja, ki se izvede s povezovanjem evidenc z uporabo enotne matične številke občana.

Podatke iz evidence kandidatov, ki opravljajo zaključni izpit, Državni izpitni center posreduje ministrstvu, pristojnemu za izobraževanje, za zagotavljanje podatkov, ki jih vodi v Evidenci matične knjige srednjih šol v skladu z zakonom, ki ureja organizacijo in financiranje vzgoje in izobraževanja, ki se izvede s povezovanjem evidenc z uporabo enotne matične številke občana.

Podatkov in analiz podatkov iz evidenc iz 55. člena tega zakona ni dovoljeno obdelovati, uporabljati in objavljati za namen razvrščanja šol.

Državni izpitni center zbira podatke iz zbirk, ki jih vodijo srednje šole, ki izvajajo maturitetne izpite oziroma poklicno maturo, od vpisne službe visokošolskih zavodov in neposredno od kandidatov, članov izpitnih komisij, zunanjih ocenjevalcev in članov državnih komisij.

Pri izdelavi statističnih in drugih analiz se smejo osebni podatki uporabiti in objaviti tako, da identiteta kandidata oziroma zunanjega ocenjevalca ni razvidna.

57. člen

(shranjevanje evidenc)

Osebni podatki kandidatov iz evidence kandidatov, ki opravljajo splošno oziroma poklicno maturo in iz evidence kandidatov, ki opravljajo zaključni izpit, se hranijo trajno.

Osebni podatki zunanjih ocenjevalcev iz evidence zunanjih ocenjevalcev in evidence članov Državnih komisij za splošno oziroma poklicno maturo in članov državnih predmetnih komisij za splošno oziroma poklicno maturo se hranijo pet let po izteku zadnje pogodbe o sodelovanju z Državnim izpitnim centrom oziroma pet let po izteku mandata.

IX. NADZOR IN KAZENSKA DOLOČBA

57.a člen

(notranji nadzor)

Vsi subjekti, ki so v skladu s tem zakonom odgovorni za opravljanje nalog v zvezi z dokumenti, ki so izpitna tajnost pri maturi, morajo zagotoviti oziroma organizirati notranji nadzor.

Za notranji nadzor nad izvajanjem določb zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ki se nanašajo na izpitno tajnost pri maturi, je odgovorna odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, in vsak posameznik, ki je pooblaščen za dostop do dokumentov, ki so izpitna tajnost pri maturi, v mejah svojega pooblastila.

Z notranjim nadzorom se mora zagotoviti redno spremljanje in ocenjevanje posameznih dejavnosti in dejavnost subjekta v celoti glede izvajanja določb o izpitni tajnosti pri maturi. Z nadzorom se preverja sistem določanja, označevanja, varovanja in dostopa do dokumentov in podatkov, ki so izpitna tajnost pri maturi.

57.b člen

(inšpekcijski nadzor)

Izvajanje tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, nadzira inšpektor, pristojen za šolstvo, razen določb, ki se nanašajo na pristojnosti oziroma naloge državnih komisij za splošno oziroma poklicno maturo in državnih predmetnih komisij za splošno oziroma poklicno maturo ter Državnega izpitnega centra.

Če inšpektor ugotovi, da je kršena pravica posameznika v zvezi z opravljanjem mature, da predlog za obravnavo maturitetnemu organu, ki odloči o pravici v skladu s svojimi pristojnostmi.

O ugotovitvah in ukrepih inšpekcijskega nadzora inšpektor sproti obvesti Državno komisijo za splošno oziroma Državno komisijo za poklicno maturo.

58. člen

(globe za prekrške)

Z globo od 100 do 1.000 eurov se za prekršek kaznuje posameznik, ki se kot nepooblaščen oseba seznani z dokumenti in podatki, ki so izpitna tajnost pri maturi, če ne zavaruje dokumentov in podatkov pred razkritjem ali omogoči razširjanje informacij, ki so izpitna tajnost pri maturi (54. člen).

Z globo od 1.000 do 2.000 eurov se za prekršek kaznuje posameznik, ki kot pooblaščen oseba za dostop do dokumentov in podatkov, ki so izpitna tajnost pri maturi, teh ne zavaruje pred razkritjem ali omogoči njihovo razširjanje ali ne obvesti pravočasno pristojnih organov o njihovem razkritju (54. člen).

Z globo od 1.000 do 2.000 eurov se za prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba državnega organa:

1. če ne izvaja predpisanih postopkov in ukrepov za varovanje dokumentov in podatkov, ki so izpitna tajnost pri maturi (54. člen in 57.a člen);

2. če dokumentov in podatkov, ki so izpitna tajnost pri maturi, ne označi s predpisanimi oznakami (54. člen);
3. če ne organizira notranjega nadzora nad varovanjem dokumentov in podatkov, ki so izpitna tajnost pri maturi (57.a člen);
4. če da dokumente in podatke, ki so izpitna tajnost pri maturi, oziroma kako drugače omogoči dostop do njih drugi pravni osebi ali samostojnemu podjetniku posamezniku ali posamezniku, ki samostojno opravlja dejavnost, ki opravlja posamezne storitve v zvezi s temi dokumenti, ne da bi se predhodno prepričala, da ima zagotovljene ukrepe za njihovo varovanje (54. člen);
5. če dovoli oziroma kako drugače omogoči dostop do dokumentov in podatkov, ki so izpitna tajnost pri maturi, osebi, ki po obsegu ali vsebini nima pooblastila za dostop do njih (54. člen).

X. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

59. člen

(imenovanje komisij)

Maturitetni organi po tem zakonu se imenujejo najkasneje v enem letu po uveljavitvi zakona.

60. člen

(sprejem podzakonskih predpisov)

Podzakonske predpise na podlagi tega zakona sprejme minister v enem letu po uveljavitvi tega zakona. Do sprejema podzakonskih predpisov se uporabljajo določbe pravilnika o maturi (Uradni list RS, št. 50/93, 52/94, 20/95, 77/95, 26/96, 5/97, 84/97, 32/98 in 2/2002) in pravilnika o poklicni maturi (Uradni list RS, št. 99/2001), če niso v nasprotju z določbami tega zakona. Določbe drugega odstavka 28. člena, prvega in drugega odstavka 32. člena tega zakona se začnejo uporabljati pri spomladanskem roku mature v letu 2005.

Izpitni katalogi v skladu s tem zakonom morajo biti sprejeti najkasneje do 1. septembra 2003. Do sprejetja izpitnih katalogov v skladu s tem zakonom, se uporabljajo veljavni izpitni katalogi.

61. člen

(sprejem meril)

Merila in druge akte iz svoje pristojnosti Državna maturitetna komisija za splošno maturo in Državna maturitetna komisija za poklicno maturo sprejmeta najkasneje v šestih mesecih po sprejemu predpisov iz prejšnjega člena.

62. člen

(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.